

S 28-05

Til: **Universitetsstyret**
Møtedato: 19. mai 2005
Arkivref.: 200502805-12/HÅB/210

INSTRUKSER FOR LEDERE OG STYRER VED UNIVERSITETET I TROMSØ

Det vises til sak S 20-05 *Styrings- og ledelsesstruktur på fakultets- og instituttnivået* hvor universitetsstyret ba universitetsdirektøren om å legge frem egen sak for styret om instruks for dekaner, instituttledere, fakultetsstyret, høgstyret og instituttstyrer.

Vedlagt følger forslag til instruks som er omtalt i vedtaket i styresaken. I tillegg er også forslag til instruks for fakultets-/høgskoledirektør utarbeidet. Da disse instruksene må sees i sammenheng med rektors og universitetsdirektørs rolle og ansvar, er det utarbeidet utkast til instruks også for disse. Det vises til universitets- og høgskoleloven § 9-2 (3) hvor det heter at styret skal fastsette instruks for institusjonens daglige ledelse. Universitetsdirektøren foreslår at instruks for universitetsdirektøren fastsettes nå siden stillingen skal lyses ut, jf sak S 30-05. Instruks for rektor er naturlig at det nye universitetsstyret fastsetter samtidig med at det drøfter sitt eget arbeid og sin rolle og fastsetter egen styreinstruks og forretningsorden.

Følgende forslag til instruks er dermed vedlagt:

- rektor
- universitetsdirektør
- avdelingsstyrer (fakultets-/høgskolestyret)
- dekaner/høgskolerektor
- fakultets-/høgskoledirektør
- instituttstyrer
- instituttledere ved institutt med styrer
- instituttledere ved institutt uten styrer

Utkast til instruks, med unntak av instruks for rektor og universitetsdirektør, ble sendt ut på høring til fakultetene/NFH 28. april med frist 6. mai til å gi tilbakemelding. Instruksene ble drøftet med tjenestemannsorganisasjonene 11. mai. Høringsuttalelsene følger vedlagt, herunder en skriftlig uttalelse fra Norsk Tjenestemannslag. Av tidsmessige årsaker ble ikke instruksene for rektor og universitetsdirektør sendt på høring.

Aktuelle lovbestemmelser i ny universitets- og høgskolelov som trer i kraft 1. august

Her gjengis lovbestemmelser som er retningsgivende for instruksene:

§ 9-6. Styremøter (utdrag)

(2) Styrets leder sørger for at styret holder møter så ofte som det trengs. Medlem av styret og rektor eller administrerende direktør kan kreve at styret sammenkalles. Innkalling til møte skal skje med rimelig varsel.

(7) Styremøtene ledes av styrelederen, eller i dennes fravær av den styret utpeker som møteleder.

§ 10-1. Rektor

Med mindre styret har truffet vedtak i medhold av § 10-4, gjelder følgende regler om rektor:

- a) Rektor er styrets leder. Rektor har på styrets vegne det overordnede ansvar for og ledelse av institusjonens virksomhet og fører tilsyn med denne. Rektor, og i dennes sted, prorektor, har rett til å delta i møter i alle institusjonenes styrer og utvalg.
- b) Rektor avgjør saker i det omfang disse ikke kan utsettes til styret kan komme sammen i møte. Rektor kan også gis fullmakt til å avgjøre løpende saker som bør avgjøres før neste ordinære styremøte, og som ikke anses som viktige nok til at ekstraordinært møte innkalles. I sak om avskjed eller suspensjon kan rektor bare beslutte kortvarig suspensjon i tjenesten, i påvente av styrets behandling.

§ 10-3. Institusjonens administrerende direktør

(1) Med mindre styret har truffet vedtak i medhold av § 10-4 skal det ved hver institusjon være en administrerende direktør.

(2) Direktøren er øverste leder for den samlede administrative virksomhet ved institusjonene, innenfor de rammer styret fastsetter.

(3) Direktøren er sekretær for styret og skal, etter samråd med rektor, forberede og gi tilrådning i de saker som legges fram for dette. Direktøren er også, personlig eller ved en av sine underordnede, sekretær for de øvrige styringsorganer ved institusjonen.

(4) Direktøren er ansvarlig for iverksetting av de vedtak som treffes i institusjonens styringsorganer, og for disponering av ressurser og eiendom i samsvar med de vedtak som er gjort av styret.

(5) Direktøren er ansvarlig for at den samlede økonomi- og formuesforvaltning skjer i samsvar med departementets generelle bestemmelser om økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildeling av bevilgninger. Direktøren utarbeider og legger fram for styret budsjettforlag og årsregnskap, og holder rektor løpende orientert om regnskapets stilling i forhold til budsjettet og om andre forhold av betydning for institusjonenes virksomhet.

(6) Er styret, rektor eller administrerende direktør i tvil om et styrevedtak vil ligge innenfor bestemmelser eller forutsetninger for bevilgningene m.m., skal departementet avgjøre tvilsspørsmålet.

(7) Direktøren har generell anvisningsmyndighet og er legitimert til å utferdige bindende dokument om institusjonenes eiendommer, jf. § 12-3, så langt ikke annet følger av lov eller fremgår av vedkommende hjemmelsdokument.

§ 12-1. Forhold utad

(1) Styret representerer institusjonen overfor offentlige myndigheter.

(2) Rektor er institusjonens rettslige representant, lovlig stedfortreder og institusjonens talsperson overfor offentlige myndigheter og allmennheten. I den enkelte sak kan rektor oppnevne stedfortreder i sitt sted.

Universitetsdirektørens vurdering

I utkast til instruks er det forsøkt å peke på sentrale momenter vedrørende ansvar, myndighet og oppgaver for ledere og styrer. Det er viktig at instruksene er så klare som mulig og bidrar til å avklare ledernes og styrenes ansvar og oppgaver samt forholdet mellom lederne, mellom styrene og mellom ledere og styrer på samme nivå. Samtidig er det nødvendig å unngå omfattende instruks som etter universitetsdirektørens oppfatning vil være lite egnet til avklaring og som samtidig vil være for lite fleksible.

Hum.fak. og Jur.fak. peker i sine høringsuttalelser på at grensen mellom "faglige" og "administrative" saker ikke er trukket opp. Universitetsdirektøren mener at det gjennom de ulike

punktene i instruksene for lederne på institusjons- og fakultetsnivået er gitt en viss retning for hvilke saksområder som hører til henholdsvis det faglige og det administrative området. Uansett vil det være vanskelig å trekke en grense gjennom instruksene som fjerner de fleste tolkningstvil med hensyn til hva som er faglig og hva som er administrativ ledelse. Ledelsesordningen som er valgt, på så vel institusjons- som fakultetsnivå, krever sterk grad av smidighet og godt samarbeid mellom den faglige og den administrative ledelse.

I instruksene som ble sendt på høring, het det at ”rektor har personallederansvar for dekan/høgskolerektor” og ”dekan/høgskolerektor har personallederansvar for instituttleder”, mens ledelse av den ”administrative virksomhet” hører til universitetsdirektør og fakultets-/høgskoledirektør. NFH mener det bør avklares nærmere hva som menes med begrepene ”personallederansvar” og ”administrativ virksomhet”.

Universitetsdirektøren slutter seg til NFHs forståelse av arbeidsdelingen: ”Etter vår mening vil det være naturlig å begrense høgskolerektors personaloppgaver til å gjelde de vitenskapelig ansatte og da med arbeidsoppgaver som har en klar faglig tilknytning, slik som oppfølging av faglige spørsmål på vegne av NFH, medarbeidersamtaler med instituttlederne, oppfølging av sykemeldte iht. IA-avtale, samt resultatmåling og rapportering. De andre oppgavene i listen ovenfor vil det være mest naturlig tilligger høgskoledirektørens personaladministrative ansvarsfelt, og da med ansvar for både de vitenskapelig og teknisk/administrativt ansatte.”

Universitetsdirektøren vil foreslå at uttrykket ”ansvar for personalomsorg og –utvikling” brukes, og mener dette dekker det personalledelsesansvar som påhviler rektor og dekan/høgskolerektor.

Tjenestemannsorganisasjonene har påpekt at det bør understrekes at instituttleder har personalansvar for alle ansatte ved instituttet. Dette er tatt inn i instruksene for instituttleder, selv om det strengt tatt følger av første avsnitt om at ”instituttleder har den daglige ledelse av den samlede faglige og administrative virksomheten”.

Noen av fakultetene/NFH har merknader til instruksene for instituttleder. Dels går kommentarene på at visse oppgaver utføres av fakultetsadministrasjonen og ikke instituttet, og dels påpekes det at en del oppgaver mangler i instruksene. Størrelsen på instituttene, og dermed behovet for å delegere saksområder fra fakultet/NFH til institutt, vil variere forholdsvis sterkt. Universitetsdirektøren foreslår derfor at avdelingsstyrene fastsetter utfyllende instruks for instituttlederne og –styrene som er tilpasset behovene/kravene ved fakultetet/NFH.

For øvrig er det kommet en del mindre merknader fra fakultetene/NFH. Mange av disse er innarbeidet. Endringer som er foretatt i instruksene etter høringen, fremgår i kursivert tekst.

Det foreslås at universitetsledelsen gis fullmakt til å gjøre justeringer i instruksene for dekan/høgskolerektor og fakultets-/høgskoledirektør om dette skulle vise seg nødvendig på et senere tidspunkt.

Innstilling til vedtak:

Instruks for universitetsdirektør, avdelingsstyrer, dekan/høgskolerektor, fakultets-/høgskoledirektør, instituttstyrer og instituttleder fastsettes i samsvar med universitetsdirektørens forslag med de merknader som fremkom i møtet. Avdelingsstyrene fastsetter utfyllende instruks for instituttstyrer og instituttleder. Universitetsledelsen gis fullmakt til å gjøre justeringer i instruksene for dekan/høgskolerektor og fakultets-/høgskoledirektør.

Tromsø, 11.05.2005

Jan Larsen
universitetsdirektør

Håvard Bekkelund
personal- og
økonomidirektør

Vedlegg:

1. Styrets vedtak i sak S 20-05
2. Instruks
3. Høringsuttalelser

Vedtak i sak S 28-05

Instrukser for ledere og styrer ved Universitetet i Tromsø

Møtedato: 19. mai 2005

Journalnummer: 200502805-12

Einar Niemi framsatte følgende forslag:

Siste setning i forslag til vedtak strykes.

Styret gjorde slikt enstemmig vedtak:

Instruks for universitetsdirektør, avdelingsstyrer, dekan/høgskolerektor, fakultets-/høgskoledirektør, instituttstyrer og instituttleder fastsettes i samsvar med universitetsdirektørens forslag med de merknader som fremkom i møtet. Avdelingsstyrene fastsetter utfyllende instruks for instituttstyrer og instituttleder.